

Kr. pr. 100 kg, nu 21—84 Kr.; Sveller kostede før Krigen 4 Kr. pr. Stk., nu ca. 5½ Kr. Alene Udgiften til Brændsel til Lokomotiver, Færger og Skibe andrager i Finansaaret 1915—16 6 Mill. Kr. mere end for Aaret 1914—15, medens selve Forbruget har været ca. 93,000 Tons større end Aaret forud, og her er at bemærke, at selve Brændselsforbruget i Virkeligheden er steget i betydelig større Omfang, end selve Trafikken er steget, hvilket for en stor Del begrundes sig deri, at de Kul-kvaliteter, som nu fremkommer til Forbrug, er væsentlig ringere end dem, man normalt plejer at anvende, og at der er indtraadt et betydeligt forøget Rangeringsarbejde, ligesom ogsaa Maskinerne væsentlig overbelastes.

Medens altsaa Statsbanernes Regnskab for Finansaaret 1915—16 antagelig vil kunne afsluttes med et Overskud af 9 Mill. Kr., maa det desværre forventes, at de overordentlige Forhold vil medføre en følelig Nedgang i Statsbanernes Overskud i de kommende Aar, og i saa Henseende kan jeg altsaa ganske tiltræde de Betragtninger, som blev fremsat af det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard). En yderligere Stigning i Statsbanernes Indtægt af større Betydning vil nemlig vanskeligt kunne paaregnes. Thi dels vil der neppe, saaledes som Handelsforholdene i den senere Tid har udviklet sig, fremkomme større Godsmængder til Transport end hidtil og dels turde Grænsen for Statsbanernes Ydeevne allerede være naaet, idet man allerede i længere Tid kun med den største Anspændelse har været i Stand til at bestride Trafikken. Derimod maa det med Bestemthed antages, at Udgiften yderligere vil stige meget betydeligt, saaledes at den ikke vil kunne dækket af en Indtægtsforøgelse. Allerede de sidste 4 Maaneder af Finansaaret 1915—16 viser dette. I de første 8 Maaneder var der en Stigning i Overskuddet fra Maaned til Maaned, naar man sammenligner med de tilsvarende Maaneder i det foregaaende Aar, men December Maaned 1915 viser en Tilbagegang i Overskuddet af ca. 780,000 Kr.; Januar 1916 viste endnu en lille Fremgang af ca. 58,000 Kr., men Februar 1916 en Tilbagegang af ca. 644,000 Kr. og Marts en Tilbagegang af ca. 760,000 Kr. Det er dog ikke at forstaa saaledes, at Tilbagegangen betyder Underskud, men der er Tilbagegang i Forhold til det foregaaende Aar. Selv om nu Varepriserne ved Krigen Ophør maatte gaa betydeligt ned, vil det dog vare længe, inden denne mulige

Nedgang vil sætte Spor i Statsbanernes Driftsresultat, idet de tilstedeværende Beholdninger vil være indkøbte til høje Priser, hvilket ogsaa vil gælde for Leveringskøb, som foretages inden Prisnedgangen. Hertil kommer, at den nuværende intensive Drift medfører et ekstraordinært Slid paa Spor og Materiel, som vil resultere i betydeligt forøgede Udgifter til Reparationer og Nyanskaffelser, at det vil være nødvendigt at forøge Tjenestemændenes Antal for saa snart som muligt at kunne begrænse de store Krav, der for Tiden stilles til dem i Retning af Arbejdsydelse, og at allerede den delvise Opfyldelse af Tjenestemændenes Krav om forbedrede Lønningstilkaar beløber sig til betydelige Beløb, endvidere at det i de nærmeste Aar ogsaa kan blive nødvendigt at anvende betydelige Beløb til Nyanlæg og Materiel med deraf følgende Forøgelse af Afskrivningsbeløbet.

Man maa saaledes være forberedt paa, at det finansielle Resultat af Statsbanernes Drift for det kommende Aar vil blive mindre tilfredsstillende, og ganske naturligt har da ogsaa Statsbanernes Ledelse allerede for længere Tid siden henledet Ministeriets Opmærksomhed derpaa, idet Ledelsen uvilkaarligt har peget paa en midlertidig Forhøjelse af Godstaksterne som det mest nærliggende Middel til at tilvejebringe Balance. Men de Drøftelser, som har fundet Sted indenfor det samlede Ministerium, og hvortil jeg har hentydet under Behandlingen af Loven om Dyrtids-hjælp paa Foranledning af det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger), har ført til det Resultat, at Ministeriet ikke finder det forsvarligt at gaa til en Takstforhøjelse under de nuværende Forhold. Vel kan det maaske nok siges, at den almindelige Forudsætning for Fastsættelsen af Statsbanetaksterne maa være, at Indtægterne skal være tilstrækkelige til Dækning af samtlige Udgifter og til passende Afskrivning paa Anlæg og Materiel samt til en rimelig Rente af Anlægskapitalen, selv om denne Forudsætning maa modificeres noget under Hensyn til de sociale og kulturelle Opgaver, som Staten paatager sig at løse ved Hjælp af Statsbanerne, men den Udgiftsforøgelse, som har fundet Sted det sidste Aar, er af en saa ekstraordinær Karakter, er en saa umiddelbar Følge af Krigstilstanden, at Staten efter Ministeriets Opfattelse bør paatage sig denne Udgift som et Plus til de øvrige for Staten forårsagede Krigsbyrder. For Næringslivet i Almindelighed maa det regnes som et